

nummer 3
oktober 2024

wij zijn Ommeriek

Thema
Gelijke Kansen

In dit nummer onder andere:

Kansrijk opgroeien in de
gemeente Eemsdelta

Doorgroeier André Toxopeus

Tijd voor Toekomst op
Kindcentrum WIJland

Thuis in Taal op de Farmsumerborg
en Kindcentrum Noord

Annemarie Nienhuis en
Tiny van Iddekinge over elkaar

Fotoverslag Toekomstexpeditie

Voorwoord

Kansengelijkheid is een fundamenteel principe dat stelt dat iedereen, ongeacht hun achtergrond, dezelfde kansen moet krijgen om hun potentieel te realiseren. In Nederland is kansengelijkheid een belangrijk thema, vooral binnen het onderwijs. Het verbinden van de leefwerelden van school, thuis en de bredere gemeenschap is essentieel om ervoor te zorgen dat alle kinderen de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om te slagen. Bij Ommeriek zijn we hier al heel lang mee bezig. Daarom werken we ook veel samen met verschillende partners. In dit magazine lees je hierover en kan je zien dat kansengelijkheid voor Ommeriek heel belangrijk is.

Als stagiair van de Pabo kwam ik op heel veel verschillende scholen en zag ik de grote verschillen in kansengelijkheid voor kinderen: in het regulier basisonderwijs op scholen in de 'achterstandswijken' van Leeuwarden en zeker in het speciaal onderwijs. Voor mij heeft dat geleid tot de keuze om in het speciaal onderwijs te willen gaan werken. Ik wilde iets betekenen voor kinderen die veel extra's nodig hebben om krachtig in het leven te kunnen staan. Ik heb daar ook geleerd dat het voor mij niet gemakkelijk is om ècht te begrijpen hoe het is om op te groeien en te leven in omstandigheden waar sprake is van armoede, sociale problemen, werkloosheid, criminaliteit en dergelijke. Daarom doe ik vrijwilligerswerk bij de kledingbank, zodat ik mensen ontmoet die anders leven dan ik. In de hoop daar iets voor te kunnen betekenen en ervan te leren.

Het idee is dat factoren zoals het inkomen, opleidingsniveau van ouders of de woonomgeving geen belemmering mogen vormen voor de ontwikkeling en het succes van kinderen. Op zich is dat een mooie gedachte en het is goed dat we daar aandacht voor hebben. Maar in de praktijk is dat niet eenvoudig en vraagt dat om net een stapje meer te zetten. Alleen dan kunnen we een samenleving creëren waarin iedereen de mogelijkheid heeft om zijn of haar dromen na te jagen en bij te dragen aan een meer rechtvaardige en inclusieve wereld.

Wilma Drenth

Kansrijk opgroeien in de gemeente Eemsdelta

Gemeente Eemsdelta en Stichting Ommeriek zetten zich samen in om alle kinderen in de regio kansrijk te laten opgroeien.

Anita Mooijman, beleidsadviseur Kinderopvang, Onderwijs en Bibliotheek van de gemeente Eemsdelta en **Geert Bijleveld**, bestuurder van Ommeriek, vertellen over de belangrijkste initiatieven op dit gebied.

Voor Anita en Geert is kansrijk opgroeien dat alle kinderen zich in de breedste zin van het woord kunnen ontplooien. "Dat betekent dat kinderen aan allerlei activiteiten mee kunnen doen, ongeacht afkomst of gezinssituatie", vertelt Geert. "Dat ze gezond en veilig kunnen opgroeien en iets meekrijgen van de wereld om hen heen. Kansrijk opgroeien betekent ook dat ze hun talenten kunnen ontdekken en geen belemmeringen ervaren omdat de gezinssituatie anders is dan van klasgenootjes." "In onze regio is dat niet vanzelfsprekend", zegt Anita. "Sommige kinderen hebben iets extra's nodig om kansrijk te kunnen opgroeien. We moeten soms ongelijk behandelen om

gelijke kansen te creëren." De gemeente Eemsdelta heeft daar een uitgebreid programma voor, waarin de samenwerking met Ommeriek (en andere schoolbesturen) wordt gezocht. Geert: "We weten elkaar goed te vinden. De lijnen zijn kort. Dat is de kracht van een kleine gemeente." Aan de andere kant heeft een kleine gemeente ook minder geld. "We zijn sterk afhankelijk van subsidies", zegt Anita. "Nadeel daarvan is dat subsidiestromen ook weer stoppen, terwijl we structureel willen werken aan kansrijk opgroeien. Gelukkig biedt de subsidie vanuit Nij Begun voor sommige onderwerpen een langlopend perspectief."

Veel initiatieven

Anita vertelt wat er nu al gebeurt op het gebied van kansrijk opgroeien in de regio Eemsdelta en dat is veel. "Het begint al met de kansrijke start, waarbij we kinderen de eerste 1000 dagen zo goed mogelijk ondersteunen. We bieden voorschoolse educatie, een verrijkt aanbod tijdens school, en hebben peuter- en kleutergroepen. Op drie scholen zijn taalgroepen voor ouders actief. Ouders leren de Nederlandse taal en krijgen daarnaast opvoedkundige tips. We hebben een uitge-

breid armoedebelid dat door de inrichting van een kansshop, waarin alle hulpverlenende instanties verzameld zijn, laagdrempelig en goed toegankelijk is. Op verschillende scholen is maatschappelijk werk actief, wat ook drempelverlagend werkt. De Weekendschool en Petje af bieden kinderen, aanvullend op het reguliere onderwijs, de kans om hun talenten te ontdekken. Op verschillende scholen kunnen we door een extra investering een brede aanpak hanteren om kansengelijkheid te bevorderen, bijvoorbeeld door brugfunctionarissen aan te stellen en kleinere klassen te creëren. En dan hebben we nog grotere projecten, zoals Kansrijke Groningers en Tijd voor Toekomst, waar we de komende jaren mee verdergaan.”

Kansrijke Groningers

Kansrijke Groningers wil alle kinderen, ongeacht de gezinssituatie, een kansrijke positie op de arbeidsmarkt geven door een uitgebreid programma gericht op talent- en loopbaanontwikkeling in het PO, VO en MBO aan te bieden. Geert: “We willen kinderen in deze regio toekomstperspectief bieden, ook als ze van huis uit weinig meekrijgen van wat er in onze regio mogelijk is en de ambitie laag is.” “We willen ze hiermee ook aan onze regio binden”, zegt Anita. “Natuurlijk is het prima dat leerlingen elders gaan studeren, maar we willen ze heel graag hier aan het werk zien.” Kansrijke Groningers biedt de programmalijnen ICT & techniek, Ondernemen, Talent, loopbaan & ambitie en Werken in de regio. Daarnaast is er onder meer een digitaal platform waarin scholen en bedrijven in Noord-Groningen elkaar kunnen vinden.

“We moeten soms
ongelijk behandelen
om gelijke kansen te
creëren.”

Kansrijke Groningers: de werkgroep ICT

Vanuit Kansrijke Groningers zijn verschillende werkgroepen actief met daarin mensen van het PO, het VO en het MBO. Peter van Kooten zit namens Ommeriek in de werkgroep ICT. “We bespreken met elkaar hoe we ICT in onze regio goed op de kaart kunnen zetten. ICT biedt jongeren kansen en dat willen we ze graag laten zien. Bijvoorbeeld door bedrijfsbezoeken in de regio te organiseren of kinderen op de basisschool te leren programmeren. Vorig jaar hebben alle Ommeriek-scholen een budget gekregen vanuit Kansrijke Groningers om lessen robotica vorm te gaan geven. Zo krijgen alle kinderen de kans om dit te leren en er wellicht in de toekomst iets mee te kunnen doen. We denken ook na hoe we zelf ICT kunnen inzetten in ons werk vanuit de werkgroep. In het VO maken we nu bijvoorbeeld gebruik van VR-brillen om leerlingen een virtuele tour langs bedrijven te kunnen laten maken. Zo snijdt het mes aan twee kanten: leerlingen zien wat je met ICT kunt én het geeft ze een inkijkje in het bedrijfsleven in de regio.”

Tijd voor Toekomst

De komende jaren gaat Ommeriek met vijf concrete thema's in projectvorm aan de slag. Eén van die concrete thema's is Tijd voor Toekomst. Anita: "Er werden op de scholen al naschoolse activiteiten aangeboden, maar daar werd te weinig gebruik van gemaakt. Het waren vaak dezelfde kinderen die meededen en meestal niet de kinderen die we juist wilden bereiken. Daarom is destijds een subsidieaanvraag gedaan voor het ontwikkelen van de verrijkte schooldag en dat is uiteindelijk Tijd voor Toekomst geworden." "Met Tijd voor Toekomst willen we de horizon van alle kinderen verbreden", vult Geert aan. "In de breedste zin van het woord, dus cultuur, gezondheid, natuur, sport en techniek krijgen er bijvoorbeeld een plek in. Daarbij was vanaf het begin de afspraak dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is voor alle partijen die in Tijd voor Toekomst participeren, zoals Ommeriek, de gemeente en verschillende verenigingen." Belangrijk uitgangspunt van Tijd voor Toekomst is de verlengde schooldag. "Door met een verlengde schooldag te werken, die voor iedereen verplicht is, bereik je echt alle kinderen. Alle activiteiten in het kader van Tijd voor Toekomst vinden nu namelijk onder schooltijd plaats." Verderop in dit magazine vertelt Thom Winkel hoe dit wordt vormgegeven op Kindcentrum Wijland. Naast Kindcentrum Wijland werken op dit moment Kindcentrum Qworzo, Kindcentrum OPwierde en De Kronkelaar al met Tijd voor Toekomst. Volgend schooljaar starten Kindcentrum De Rietpluim, Hiliglo en de Farmsumerborg ermee.

Uit het strategisch perspectief van Ommeriek: 'Wij zien de ontwikkeling van scholen tot brede kindcentra als een fundamentele stap in het realiseren van onze missie: zorgen voor rijk onderwijs dat kinderen optimale kansen biedt om hun volledige potentieel te ontwikkelen, door een naadloze integratie van voorschoolse educatie, basisonderwijs, buitenschoolse opvang, zorg, kunst, sport en cultuur. Op deze manier bieden wij alle kinderen de hele dag een rijke leeromgeving, hoogwaardige voorschoolse educatieprogramma's en een ononderbroken ontwikkeling. De plannen die vanuit Nij Begun worden vormgegeven sluiten aan bij onze ambitie om brede kindcentra voor alle kinderen vorm te geven.'

De komende jaren gaat Ommeriek met vijf concrete thema's in projectvorm aan de slag. Eén van die concrete thema's is Tijd voor Toekomst.

Peter van Kooten over zijn functie als brugfunctionaris

De overheid verstrekt subsidies voor de functie van brugfunctionaris in het PO. Aangewezen scholen mogen voor 3 jaar een brugfunctionaris aanstellen. De brugfunctionaris fungeert als een schakel/brug tussen school, ouders en externe instanties, met als doel de ontwikkeling en het welzijn van kinderen te bevorderen. Binnen Ommeriek zijn brugfunctionarissen actief op Kindcentrum Noord, Kindcentrum De Rietpluim en Kindcentrum OPwierde. Peter van Kooten is brugfunctionaris op Kindcentrum OPwierde. "Ik help ouders met vragen over opvoeding, onderwijs en ontwikkeling van hun kinderen. Dat kan bijvoorbeeld gaan over geldproblemen binnen het gezin, waardoor bepaalde zaken voor een kind niet kunnen worden aangeschaft. Maar ook over hulp bij de aanmelding voor het VO of hulp bij Social Schools. Ik kan ouders helpen bij het vinden en aanschrijven van de juiste hulpinstanties of direct hulp bieden. Naast de ouders ben ik er ook voor de leerkrachten. Als zij iets signaleren bij een kind, bijvoorbeeld slecht kunnen zien, kunnen ze mij inschakelen om, bij gezinnen waar dat nodig is, hulp te bieden." Peter is net gestart als brugfunctionaris en werkt op het moment hard om letterlijk zijn gezicht te laten zien op school. "Het is belangrijk om een vertrouwensband met de ouders op te bouwen. Ouders moeten me leren kennen. Daarom sta ik nu bijvoorbeeld veel op het plein. Ik wil het voor ouders zo laagdrempelig mogelijk maken om bij mij binnen te lopen op school." Peter is heel tevreden over zijn nieuwe functie. "Het is een fantastische baan. Op deze manier kan ik echt mijn steentje bijdragen aan kansengelijkheid. Dat maakt het ontzettend dankbaar werk."

Uitgelicht

Tijd voor Toekomst op Kindcentrum WIJland

Iedere week doen de kinderen op Kindcentrum WIJland activiteiten in het kader van Tijd voor Toekomst. Ze krijgen daarmee een extra kans om hun talenten te ontdekken. Schoolcoördinator **Thom Winkel** vertelt er alles over.

“Wij horen niet expliciet bij de doelgroep scholen waar Tijd voor Toekomst in eerste instantie voor bedoeld was. Wij zijn geen school met grote (sociale) achterstanden. Inmiddels kunnen alle scholen meedoen met Tijd voor Toekomst. Vanuit de gemeente werd destijds gevraagd welke scholen graag mee wilden doen en wij besloten om een motivatiebrief te schrijven. Het sloot in onze ogen naadloos aan op ons onderwijsconcept. Er bleken weinig gegadigden en onze brief werd positief ontvangen. Hierdoor kregen we de kans en die hebben wij met beide handen enthousiast gegrepen!” Nu draait Tijd voor Toekomst voor het derde schooljaar én is één van de speerpunten op de nieuwe jenaplanschool WIJland.

Puzzelen over de opzet

Uitgangspunt van Tijd voor Toekomst is de verrijkte schooldag. “Ommeriek heeft dat ook echt als eis gesteld om ervoor te zorgen dat alle kinderen er aan mee kunnen doen”, zegt Thom. “Dat betekent dat je rooster op de schop moet. Dat was best een puzzel. We wilden de woensdag- en vrijdagmiddag vrij houden, ook om kinderen de kans te geven om samen te spelen op de vrije middag of om te sporten bijvoorbeeld. De maandag, dinsdag en donderdag werd de schooldag een uur langer. Daarnaast was het zoeken naar een juiste invulling van de activiteiten over de dag. Het eerste jaar zijn we gewoon begonnen. We hebben heel veel externen binnengehaald en gezorgd voor een breed aanbod om te kijken wat leuk was en wat bij ons paste. Dat was echt pionieren. Het tweede jaar wilden we de activiteiten meer vanuit onze visie gaan aanbieden en zijn we themagericht gaan werken. Ook dat was soms lastig, omdat bepaalde thema’s nu eenmaal lastiger zijn in te vullen dan andere. Inmiddels gaan we daar iets pragmatischer mee om, ook om het voor onze kinderen, die we actief laten meeden-

ken over het aanbod, zo leuk en uitdagend mogelijk te houden. Inmiddels zitten we in het derde jaar Tijd voor Toekomst en zijn we weer in een volgende fase beland. We merken dat we op de Tijd voor Toekomst-dagen de structuur in de school wat kwijtraakten. Deels door activiteiten die de hele dag door in verschillende groepen draaiden, maar ook door de vele verschillende gezichten van de externen in de school. Daarom hebben we er nu voor gekozen om in de ochtend geen Tijd voor Toekomst te doen en de lessen van onze vakdocenten muziek en beeldende vorming ook onder Tijd voor Toekomst te laten vallen. Dat geeft veel meer rust in de school!”

Gewoon beginnen

Thom benadrukt dat het tijd kost om Tijd voor Toekomst goed neer te zetten, maar dat het tegelijkertijd de kracht van het programma is dat er geen vast format is. “Je kunt het helemaal inrichten zoals je zelf wil. Dat maakt het een mooie kans om het in te passen in je visie op onderwijs en zo te organiseren dat het voor jouw school goed past.” Thom geeft als tip voor collega’s mee om goed het doel van Tijd voor Toekomst voor ogen te houden. “We vonden het vanaf het begin heel belangrijk om zowel de leerkrachten als de ouders

en kinderen goed mee te nemen. Een aantal dagen in de week langer naar school is een hele omschakeling. Door steeds opnieuw goed het doel van Tijd voor Toekomst uit te leggen, stond het grootste deel van de ouders al snel achter onze plannen. Daarnaast werd er een werkgroep met ouders opgericht, die als een soort van klankbordgroep diende. Ideaal voor een schoolcoördinator. Daarnaast is het ook een kwestie van gewoon beginnen. Kom gerust een kijkje nemen op Kindcentrum WIJland om inspiratie op te doen!”

Tijd voor Toekomst-activiteiten op Kindcentrum WIJland

- Op de maandag doen de kinderen het TvT-circuit: druktechnieken, wetenschap, zang/dans, judo en gezonde voeding/koken. Halverwege het schooljaar komen er vijf nieuwe onderdelen in het circuit.
- Op de dinsdag, woensdag en donderdag hebben alle kinderen (verspreid over deze dagen) lessen beeldend, kunst en muziek.
- Tussendoor gedurende de week hebben de kinderen BIOS-lessen (bewegen in en om de school).

Doorgroeier aan het woord

In deze editie van Wij zijn Ommeriek vertelt **André Toxopeus** hoe hij is doorgegroeid van leerkracht naar directeur.

Van flexpool naar vast contract

André's carrière bij de voorgangers van Ommeriek begon in de flexpool. "Daar zat ik fulltime in, waardoor ik direct vijf dagen per week aan de slag kon. Vanuit de flexpool heb ik zo'n anderhalf jaar op De Garven in Delfzijl gewerkt, de school waar ik zelf mijn basisschooltijd heb doorlopen. Het was ontzettend leuk en bijzonder om met mijn meesters en juffen uit die tijd samen te werken. Nadat ik een vast contract had gekregen kon ik terecht op Kindcentrum Noord, waar ik een jaar of zes met heel veel plezier in groep 7 heb gewerkt. Ik voelde me er prettig bij om die groep te blijven draaien. Op een gegeven moment begon het toch te kriebelen. Ik wilde een volgende stap zetten, maar wist eigenlijk niet wat die volgende stap moest zijn. Ik twijfelde over een master, maar dacht ook aan de opleiding tot leidinggevende. Een coachingstraject met Mark van de Made van het HRD-bureau heeft me uiteindelijk geholpen om de knoop door te hakken en voor de schoolleidersopleiding te gaan. Ik kreeg ook volop steun van mijn directeur op KC Noord om deze stap te zetten. Ondertussen werd ik steeds actiever op andere vlakken. Ik was bovenbouwcoördinator, heb een traject begeleid om de methode Alles-in-1 effectiever in te zetten en heb me beziggehouden met het ontwikkelen van meer eigenaarschap bij leerlingen."

Van leerkracht naar jongste directeur van Ommeriek

Helaas voor André moest hij de schoolleidersopleiding volgen in coronatijd. "Dat betekende heel veel online aan de slag, wat natuurlijk veel minder leuk is." Desondanks rondde hij de opleiding na twee jaar af. "Ook dat was weer een moment om na te denken over de volgende stap. Ik wilde graag als schoolleider aan de slag, maar moest ook nog ervaring opdoen. Ik kreeg de kans om een dag in de week locatieleider te worden op De Wilgenstee, destijds één van de drie scholen van de Netwerkschool. Een mooie plek om op bescheiden schaal ervaring op te doen. Nadat De Wilgenstee ging sluiten en er een directeursplek vrij kwam op

de Netwerkschool, kon ik uiteindelijk de stap zetten naar directeur." Met 31 jaar was André toen (en met nu 32 jaar nog steeds) de jongste directeur van Ommeriek.

Handen uit de mouwen

André is inmiddels begonnen aan zijn tweede schooljaar als directeur van de Netwerkschool. "Het bevalt goed, hoewel het met twee scholen best pittig kan zijn. Ik kan nu eenmaal niet op twee plekken tegelijk zijn. Dat biedt tegelijkertijd ook veel uitdaging. Twee scholen met twee kleine teams heeft een heel andere dynamiek dan directeur zijn van één locatie. Het zorgt voor een zeer afwisselend takenpakket en dat spreekt me aan. Ik steek graag de handen uit de mouwen. Soms mis ik het leerkracht zijn wel. De directe connectie met de kinderen is er nu minder. Maar aan de andere kant krijg ik nu de uitdaging die ik nodig heb." Voorlopig voelt André zich helemaal op zijn plek op de Netwerkschool. "Natuurlijk heb ik wel ambities voor de toekomst. Directeur van een grote locatie lijkt me ook heel leuk. Maar de eerste jaren is dat nog niet aan de orde, hoor. Ik zit goed op mijn plek hier".

Dit is rijk onderwijs volgens André:

"Een rijk aanbod door buiten binnen de school te halen. Op die manier maken we de wereld voor onze leerlingen een stuk groter."

Gelijke kansen vergroten met taal

‘33% van de vijftienjarigen leest niet op basisniveau.’ De leesvaardigheid van tienjarigen is de afgelopen jaren weer meer gedaald. De alarmerende berichten zijn bekend en breed uitgemeten de afgelopen tijd. Om het tij te keren wordt in het onderwijs groot ingezet op verbeteractiviteiten. Verlengde schooldagen, plannen voor het verbeteren van leesonderwijs en meer aandacht voor lezen zijn slechts enkele voorbeelden. Dat de rol van ouders sterk bepalend is voor de taalontwikkeling is minder bekend, terwijl juist het beter samenwerken met ouders een belangrijke bijdrage kan leveren.

Taal begint thuis

Taalontwikkeling begint thuis. Vanaf het moment dat een kind geboren wordt, leert het op informele wijze hoe te communiceren. Er blijken echter grote verschillen tussen de taal die kinderen thuis meekrijgen. Zowel kwantitatief als kwalitatief verschilt het taalaanbod dat ouders met veel en ouders met weinig opleiding bieden, enorm. Dit leidt tot ongelijke kansen. Kinderen met dezelfde potentie staan, als zij naar school gaan, op een voorsprong of juist op een achterstand, omdat het schoolstelsel vooral aansluit bij de kinderen die veel (Nederlandse) taal meekrijgen vanuit de taalomgeving thuis. Om alle kinderen betere kansen op een goede toekomst te bieden, is het belangrijk in hun taalontwikkeling te investeren. School en kinderopvang kunnen dit niet alleen. Ouders zijn de natuurlijke en belangrijkste partners om de taalontwikkeling van kinderen te bevorderen. Ook als zij zelf minder thuis zijn in (de Nederlandse) taal.

Samenwerken met ouders in belang van taalontwikkeling

In 2020 promoveerde Martine van der Pluijm, inmiddels lector ‘Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen’ aan Hogeschool Rotterdam, op onderzoek naar

Anne Bos

hoe je binnen de schoolmuren met alle ouders kunt samenwerken aan de taalontwikkeling van kinderen. Vooral ook met ouders die zelf moeite hebben met lezen en schrijven en/of de Nederlandse taal nog niet goed machtig zijn. Dit onderzoek resulteerde in de aanpak Thuis in Taal, die eerst in Rotterdam werd uitgevoerd en inmiddels ook in de rest van Nederland wordt omarmd en met hulp van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) verder onder de aandacht wordt gebracht door Actief Ouderschap. Actief Ouderschap werkt hierbij nauw samen met Martine van der Pluijm om de kennis die is opgedaan in Rotterdam verder over Nederland te verspreiden. Ook hier in Eemsdelta bij scholen van Ommeriek.

Fase	Stap
Realiseer partnerschapsrelaties	1. Verken de taalomgeving thuis van kinderen
	2. Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen
	3. Bouw wederkerige relaties op met alle ouders
Implementeer interventie activiteiten	4. Organiseer wekelijks ouder-kind activiteiten in de klas, passend bij de behoeften en mogelijkheden van laagopgeleide ouders (met gebruik van Stap 1-3)
Stimuleer de taalontwikkeling	5. Stimuleer rolontwikkeling bij ouders
	6. Geef prioriteit aan het gebruik van taal
	7. Breid de taal van kinderen uit

Thuis in Taal

Thuis in Taal helpt leerkrachten de samenwerking tussen school en thuis te verbeteren in het belang van de taalontwikkeling van jonge kinderen. De aanpak, die uit zeven stappen bestaat, helpt professionals systematisch te bouwen aan gelijkwaardige relaties met ouders, met als doel meer taalrijke interacties tussen ouders en hun kinderen te bevorderen. Martine van der Pluijm: "Hoewel we natuurlijk het liefst bij stap 7 ('breid de taal van kinderen uit') willen starten, blijkt uit mijn onderzoek dat we eerst aan een gelijkwaardige relatie met ouders moeten werken en aan moeten sluiten bij de taalomgeving thuis, voordat het uitbreiden van taal aan de orde kan komen. Het is belangrijk dat professionals op de (voor) school aansluiten bij de basis die thuis gelegd is. Dat ze een verbinding maken met de kennis en taal die thuis aanwezig is. Maar over die taalomgeving thuis is vaak maar weinig kennis. Met de beste bedoelingen geven we dan bijvoorbeeld boekjes mee om thuis voor te lezen, terwijl sommige ouders onbekend zijn met voorlezen en we daarmee het tegenovergestelde bereiken. Alle ouders willen graag dat hun kind zich goed ontwikkelt, ook in taal. Toch weten niet alle ouders dat zij daarin zo'n belangrijke rol vervullen. Gewoon, door met hun kind te praten, het kind daarmee uit te dagen taal te gebruiken en door actief te luisteren. Wanneer ouders in gesprekjes met hun kinderen van beurt wisselen en hun kinderen aanmoedigen te praten en minder

corrigeren, krijgen kinderen ruimte om meer taal te gebruiken, wat op een heel vanzelfsprekende wijze leidt tot uitbreiding van taal. Helemaal niet zo ingewikkeld, maar als je er zelf niet mee bent opgegroeid, is het niet vanzelfsprekend."

Basis voor partnerschap met ouders

Met de aanpak Thuis in Taal bouwen professionals aan de basis voor partnerschap met ouders. Op basis van dit partnerschap kunnen professionals samen met ouders werken aan de taalontwikkeling van kinderen. Door, liefst wekelijks, ouder-kindactiviteiten in de groep te organiseren, helpen zij ouders succeservaringen op te doen. Als deze ouder-kindactiviteiten structureel georganiseerd worden, dan groeit de taalrijke interactie tussen ouders en kinderen.

Thuis in Taal op Ommeriek

In 2023 zijn op drie basisscholen van Ommeriek (Hiliglo, De Kronkelaar en Farmsumerborg) leerkrachten in de onderbouw gestart met het toepassen van de zeven stappen van Thuis in Taal. Zij worden daarin begeleid door Anne Bos, die in opdracht van de organisatie Actief Ouderschap landelijk projectleider Thuis in Taal is en binnen de landelijke GKA-agenda Taal en Ouders Thuis in Taal onder de aandacht brengt. Ook begeleidt zij in meerdere gemeenten professionals in het beter samenwerken met ouders in het belang van de taalontwikkeling, zo ook in Groningen.

Martine van
der Pluijm

“Ik ben in Eemsdelta gestart met de ‘waarom-vraag’”, aldus Anne. “Waarom zou je de samenwerking met ouders willen verbeteren? Hierbij helpt het om je te realiseren dat een kind maar circa 10% van zijn leven op school doorbrengt en een veel groter deel thuis is. Dat inzicht helpt bij het besef dat we ouders echt nodig hebben als we iets willen bereiken. We kunnen het niet alleen op school, hoe hard we ook ons best doen. Hieruit volgt dan vanzelf de ‘hoe-vraag’: hoe brengen we dan een gelijkwaardige samenwerking met ouders tot stand? En wat moeten we dan doen?”

Praktijkbegeleider Thuis in Taal

Hoewel het leren werken met Thuis in Taal leerkrachten veel oplevert, vraagt het ook wat van hen. Veel draait om de bewustwording van de eigen mindset en de prioriteit die je geeft aan het samenwerken met ouders. Dat zie je ook terug in de Groningse praktijk. Waar op de ene school sinds september 2023 wekelijks succesvol ouder-kindactiviteiten plaatsvinden, hikt op de andere school de leerkracht toch wel erg aan tegen de voorbereiding en uitvoering van deze extra activiteiten op school. Ook voelt het werken met ouders voor sommige collega's als iets wat 'erbij' komt en ten koste gaat van de 'werkelijke lestijd', namelijk het werken met kinderen. Om leerkrachten beter te ondersteunen in het vormgeven van de pas-

sende samenwerking, is Gea Schrikkema vanaf september 2024 gestart als praktijkbegeleider Thuis in Taal. Zij helpt de leerkrachten bij de voorbereiding en uitvoering van de ouder-kindactiviteiten en neemt daarmee wat drempels weg.

Inmiddels heeft ook al een vierde school van Ommeriek zich gemeld. Kindcentrum Noord is vanaf september 2024 met groot enthousiasme gestart met Thuis in Taal in de startgroep en in groep 1. Binnenkort sluiten ook kids2b en de kinderdagopvang aan. Dit gebeurt op initiatief van leerkracht Gerry Dijkstra, die hier verderop in dit magazine over vertelt.

Meer weten

Ben je nu nieuwsgierig en wil je meer weten over de aanpak Thuis in Taal? Kijk dan op:

- www.aanpakthuisintaal.nl
- <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/lectoren/talentontwikkeling/lectoren/martine-van-der-pluijm/>

En mocht je op jullie school ook aan de slag willen? Neem dan contact op met Anne Bos. Zij kan desgewenst een presentatie ter introductie verzorgen: annebos@actiefouderschap.nl

Anne Bos

Start je jaar goed met deze ouder-kindactiviteiten!

Praten over thuis

De samenwerking met ouders verloopt beter als we de taalomgeving thuis en de achtergrond van ouders kennen. Om hier beter zicht op te krijgen kun je je schooljaar starten met het maken van een familieportret. Tijdens de ouder-kindactiviteit vraag je ouders en kinderen te bespreken wie er bij hun familie hoort en vervolgens om hun familie te tekenen. Bespreek na afloop met ouder en kind wat je ziet. Is het portret in week 1 nog niet af? Dan gaan jullie de week erna nog even door. Heb je meertalige gezinnen in je groep? Vraag dan of ze kunnen vertellen welke talen er in de familie gesproken worden en zet deze talen erbij!

Let op: het gaat bij deze activiteit dus niet om het resultaat (de tekening zelf). Het is jouw kans om te luisteren en door te vragen om zo een beeld te krijgen van de taalomgeving van de kinderen in jouw groep.

Varianten op deze activiteit zijn: vraag kinderen een zelfportret te maken en zet erbij welke talen het kind spreekt of laat het kind het eigen huis tekenen, inclusief wie er allemaal wonen. Ook kun je ouders en kinderen vragen aan de hand van een paar foto's op de telefoon van de ouder samen te praten over wie er tot de familie behoren. Luister bij een aantal gesprekjes gezellig mee. Misschien heb jij ook een foto met jouw familie die je kunt toelichten? Dan kun je je activiteit daarmee starten en doe je voor wat je zoal kunt vertellen en leren kinderen en ouders jou tegelijkertijd ook beter kennen. Om die wisselwerking draait het.

Papa spreekt Spaans

Mama spreekt Nederlands

Ik spreek Nederlands en een beetje Spaans

Mijn zusje zegt alleen mama!

Praten over school

Ouders willen natuurlijk ook graag weten wat er allemaal op school gebeurt. Het liefst nodig je ouders een dagdeel uit om in de groep zelf te ervaren wat hun kind leert en hoe. Een mooie aanvulling is het werken met foto's. Maak gedurende de week foto's van de verschillende activiteiten die jullie uitvoeren in de groep. Print de foto's en vraag kinderen om tijdens de ouder-kindactiviteit te vertellen aan papa of mama wat er op de foto gebeurt en met wie. Stimuleer het gesprek met voorbeeldvragen die je kind en ouder aanreikt ('Leg papa of mama uit waar je op deze foto mee bezig bent en met wie') en die je het liefst plenair voordoet in een gesprek met een van de kinderen.

Dit is het tweede schooljaar dat Thuis in Taal op de Farmsumerborg loopt. In het eerste jaar organiseerde leerkracht **Iefke Beugelink** in groep 1 de ouder-kindactiviteiten. Dit schooljaar geeft Iefke les in groep 2. Deze groep gaat gewoon door met Thuis in Taal en de juf in groep 1 heeft het daar van haar overgenomen. Het is de bedoeling om ook groep 3 te laten aansluiten. "Op die manier werken we in de hele onderbouw ontspannen samen met de ouders aan de taalontwikkeling van 'onze' kinderen", zegt Iefke. "Daarmee geven we alle kinderen een sterke basis mee voor hun verdere schoolloopbaan." Iefke geeft met plezier tips voor collega's die ook met Thuis in Taal willen starten of zijn gestart.

Maak het meedoen voor ouders zo laagdrempelig mogelijk. Zorg er bijvoorbeeld voor dat de activiteiten niet te lang duren en laat weten dat jongere broertjes en zusjes ook welkom zijn. Benadruk dat het vooral een gezellig samenzijn is met je kind op school. Laat ook de meerwaarde voor ouders zien, bijvoorbeeld door aan te geven dat ze iedere week een uniek inkijkje krijgen in de klas van hun kind en in de werkwijze van juf of meester.

Het is niet erg als er in eerste instantie weinig ouders zijn die mee willen doen. Begin gewoon! Laat zien wat je zoal doet tijdens de ouder-kindactiviteiten door foto's en uitleg te geven op Social Schools. Op die manier gaat het leven en worden meer ouders enthousiast.

Er zijn altijd kinderen die geen ouder mee hebben. Ik kon vorig jaar een beroep doen op een onderwijsassistent. Maar er zijn ook andere oplossingen denkbaar. Schakel bijvoorbeeld leerlingen van de bovenbouw in die maatje kunnen zijn of koppel vriendjes/vriendinnetjes aan één ouder. Geef aan dat ook opa of oma, oom of tante of een ander familielid kan begeleiden.

Zorg voor een gevarieerd aanbod van activiteiten. Voor alle ouders moet het uitdagend en afwisselend zijn. Ontdek vooral wat past bij de ouders op jullie school!

Op de Farmsumerborg werken we thematisch. Het is heel leuk om de ouder-kindactiviteiten bij de thema's aan te laten sluiten. Dat kan een gesprek hierover thuis ook weer makkelijker maken.

Wissel halverwege het schooljaar van ochtend waarop je de ouder-kindactiviteiten organiseert. Ouders die op een bepaalde ochtend niet kunnen, kunnen dan wellicht wel op een andere ochtend in de tweede helft van het jaar aansluiten.

Anderstalige ouders? Inventariseer welke talen thuis gesproken worden (zie ook de voorbeeldactiviteiten van Anne hoe je dat kunt aanpakken) en zorg ervoor dat de uitleg van de activiteiten ook in die talen op papier staat (Google Translate). Anderstalige ouders mogen de ouder-kindactiviteiten in hun eigen thuistaal met de kinderen doen. De activiteiten zijn gericht op taalontwikkeling en communicatie tussen ouder en kind, niet op het (beter) leren van de Nederlandse taal.

Voorbeeldactiviteiten van de Farmsumerborg
Iefke: "Als je als juf of meester de activiteiten voordoet (modellen), bijvoorbeeld met de onderwijsassistent of met een kind/kinderen uit de groep, kun je hierin de vaardigheden die je aan ouders wilt overbrengen verwerken."

Memory. Heel laagdrempelig, want dit is voor veel ouders en kinderen een bekend spel. We starten met het bekijken en om de beurt benoemen van alle plaatjes (vergroten van de woordenschat). Vervolgens is het belangrijk dat bij het daadwerkelijk spelen van het spel de plaatjes telkens weer benoemd worden. 'Ik heb een fiets omgedraaid, nu draai ik een bal om, ...' Handig om wat extra kaartjes achter de hand te hebben voor meer uitdaging.

Herfstwinkel. Alle ouders en kinderen krijgen een bakje met 4 euro en mogen daarvoor spullen kopen in de herfstwinkel voor 1 euro per stuk, zoals den-nenappels, kastanjes en bladeren. Het is uitverkoop! Vervolgens gaan we met de gekochte spullen een spelletje doen. 'Wat is weg?' Het rollenspel in de winkel is een extraatje...

Ik ga op reis en ik neem mee. Vul een koffer met reis-spullen en benoem samen met de kinderen wat er allemaal in de koffer zit. Wat kan er nog meer mee? Vervolgens gaan ouder en kind overgooien met een pittenzak. Wie de zak vangt noemt weer een reisartikel dat ook in de koffer kan (pingpongen). Op die manier is het leren gekoppeld aan bewegen, wat het extra leuk maakt.

Thuis in Taal op Kindcentrum Noord

Iedere donderdagochtend verwelkomt leerkracht **Gerry Dijkstra** ouders in groep 1 voor taalactiviteiten met hun kind. Ook haar collega van de startgroep doet dat en binnenkort sluiten de kinderdagopvang en kids2b aan. "Ik ben heel enthousiast over Thuis in Taal", vertelt Gerry. "Het is goed voor de taalontwikkeling van de kinderen, maar ook voor de ouderbetrokkenheid bij ons op school."

In 2021 deed Gerry mee aan een workshop van Thuis in Taal. "Ik ben er toen gelijk door gegrepen", vertelt ze. "Het was een eyeopener om te horen dat de tijd op school voor een kind maar heel beknopt is. Het grootste deel van de ontwikkeling vindt thuis plaats. Zeker voor kinderen die moeite hebben met taal is de manier waarop thuis met taal wordt omgegaan ontzettend belangrijk. Door de taalactiviteiten van Thuis in Taal zet ik daar nu gericht op in." Gerry benadrukt dat het niet gaat om het (beter) leren van de Nederlandse taal. "Het gaat om de algemene taalontwikkeling van een kind. Hoe je als ouders met taal omgaat en met je kind communiceert is belangrijk. Daarbij maakt het helemaal niet uit of Nederlands je moedertaal

is of een andere taal. Daarom doen de ouders de taalactiviteiten van Thuis in Taal in hun eigen thuistaal." Dat neemt meteen heel veel drempels weg, merkt Gerry. "Ik krijg van ouders terug dat ze het heel fijn vinden dat ze in hun eigen taal mee kunnen doen. Ze kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind, ook

Kletskaus en kleurenmonsters

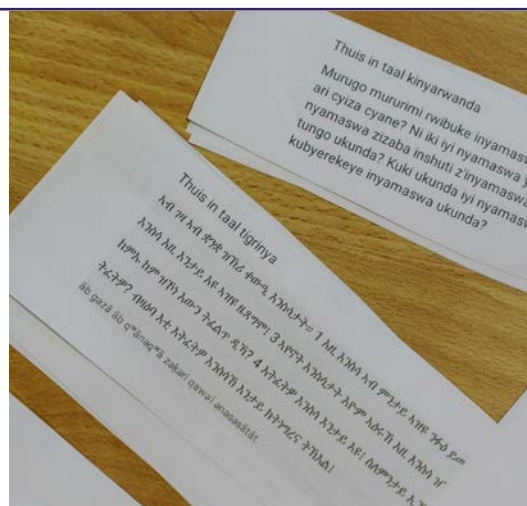
Net als Iefke op de Farmsumerborg, doet ook Gerry alle taalactiviteiten aan de ouders voor (modelling). Ze maakt daarbij geregeld gebruik van handpop Kletskaus. Ook gebruikt Gerry vaak de 'kleurenmonsters' die emoties weerspiegelen. Gerry: "Bij het modelleren is het erg belangrijk om veel open vragen te stellen. Op die manier prikkel je de fantasie van kinderen het meest." Als de ouders en kinderen vervolgens zelf aan de slag gaan met de activiteit, loopt Gerry rond en begeleidt waar nodig.

al beheersen ze de Nederlandse taal minder goed. Ze voelen zich er ook welkom door. Ik begroet de ouders daarom in alle thuistalen die ik in de groep heb en ik zorg ervoor dat ik van alle thuistalen een omschrijving van de activiteit op papier heb.” Dat begroeten in de thuistaal is voor de kinderen in Gerry’s groep een bekend ritueel. “Dat doe ik elke morgen”, lacht Gerry.

Taalontwikkeling én ouderbetrokkenheid

Alle activiteiten die Gerry met de ouders in de klas doet zijn gericht op taal en communicatie. Hoe kan je als ouder de taalontwikkeling stimuleren? “Dat is voor álle kinderen goed”, zegt Gerry. Daarom heeft ze vanaf het begin flink ingezet op het enthousiasmeren van de ouders uit haar groep voor Thuis in Taal. “Ik heb de ouders aangesproken, flyers en posters gemaakt en in het begin veel gedeeld op Social Schools. Daarnaast spreek ik mijn waardering uit dat de ouders er zijn en zo enthousiast meedoen. Ik ben telkens weer zo blij dat er zoveel ouders binnenkomen op donderdagmorgen!” Gerry ziet dat Thuis in Taal ook bijdraagt aan het verhogen van de ouderbetrokkenheid. “Ouders voelen zich betrokken bij de school. Ze zien hoe het in de klas van hun kind gaat en ze leren mij kennen. Wij organiseren op KC Noord geen ouderavond, omdat we merken dat ouders daarvoor niet op school komen.

Met Thuis in Taal lukt dat wel! Ik heb daarom een keer als activiteit gedaan dat de kinderen hun ouders een rondleiding gaven in de klas en over de verschillende hoeken gingen vertellen. Een ‘ouderavond’ in een nieuw jasje dus.”

Benieuwd naar de manier waarop Gerry Thuis in Taal aanpakt of wil je meer weten over de taalactiviteiten die zij met de ouders en kinderen doet? Je bent meer dan welkom om een keer een kijkje te komen nemen op de donderdagmorgen op KC Noord. Of neem contact op met Gerry: gerrydijkstra@ommeriek.nl

Over elkaar

In deze rubriek vertellen twee collega's over hun samenwerking. Deze keer zijn dat **Annemarie Nienhuis**, directeur van het Regionaal Expertise Team (RET) en regievoerder Zorg en Passend Onderwijs, en **Tiny van Iddekinge**, ambulant begeleider van het RET en ib'er op obs Hiliglo.

Annemarie over Tiny:

"Tiny is er goed in om kinderen de kracht in hunzelf te laten vinden."

Het RET-team, dat door Annemarie wordt aangestuurd, bestaat uit ambulant begeleiders, orthopedagogen en onderwijsassistenten die ieder hun eigen specialisatie hebben. "Denk bijvoorbeeld aan de specialisatie taal/spraak of gedrag", vertelt Annemarie. "Als directeur houd ik me ook bezig met de arrangementen die we in huis hebben, ben ik betrokken bij spoedjes, lastige gesprekken bij ernstige

problematiek en doe ik de overstijgende contacten." Tiny is ambulant begeleider en de generalist van het expertisepunt. "Ik houd me vooral bezig met gedragsproblematiek, gekoppeld aan leerproblemen. Ik creëer voor leerlingen passend aanbod op school of geef directe ondersteuning aan een kind." "Tiny is er goed in om kinderen de kracht in hunzelf te laten vinden", zegt Annemarie. "Ze laat

kinderen steviger in hun schoenen staan en daardoor kunnen ze problemen in de toekomst veel beter zelf oplossen. Het welbevinden van het kind is daarbij altijd haar uitgangspunt." Dat laatste geldt voor het hele RET-team. Annemarie: "Welbevinden is het fundament waar wij op insteken. Daar hebben we allemaal oog voor. We hebben feeling voor de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen." "Dat is niet iets wat je kunt leren", vult Tiny aan. "Dat zit in onze genen."

Tiny over Annemarie:

"Annemarie is zorgzaam voor het team. Ze heeft oog voor het individu."

Sterk team

Annemarie is nog niet zo lang directeur van het RET. Ze kende meerdere RET'ers al vanuit eerder werk en twijfelde niet om te solliciteren toen de functie van directeur vrij kwam. "Ik wilde heel graag bij het RET-team horen." Andersom was ook het team blij met haar komst. "Ik was blij dat Annemarie solliciteerde", vertelt Tiny. "Ik kende haar al uit het speciaal onderwijs. Het is erg fijn om iemand als directeur te hebben die het wereldje kent." Daarnaast is Annemarie ook een fijne directeur als persoon, vindt Tiny. "Annemarie is zorgzaam voor het team. Ze heeft oog voor het individu. Ze zorgt voor verbinding en weet een goede balans te vinden tussen aansturen en loslaten. Ze heeft vertrouwen in ons als professional." Vertrouwen hebben in elkaar vindt Annemarie een kracht van het hele RET-team. "We waarderen elkaars kwaliteiten en vangen elkaars tekortkomingen op. Als team weten we het altijd op te lossen en dat is heel fijn werken."

Het Regionaal Expertise Team

Ommeriek heeft een eigen expertiseteam in het kader van passend onderwijs: het Regionaal Expertise Team (RET). Dat is bijzonder. De meeste schoolbesturen huren namelijk externen in voor (intensieve) leerlingenzorg. Het RET bestaat uit diverse specialisten, waaronder orthopedagogen en ambulante begeleiders. Het team is er ter ondersteuning van de leerkrachten en biedt snel en adequaat hulp aan leerlingen die dat nodig hebben. De specialisten werken soms individueel met de leerling, maar vaker kiest het RET voor een integrale aanpak in de groep. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de leerkracht en de ouders. Een ouder kan niet rechtstreeks contact opnemen met het RET. De school schakelt het RET in bij vragen en zorgen over een individuele leerling of een groep leerlingen.

De Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta

Naast haar functie binnen het RET is Tiny een halve dag in de week ambulant begeleider vanuit de Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta (GKA Eemsdelta). De GKA wil kansengelijkheid in verschillende regio's bevorderen. "Vanuit de GKA begeleid ik kinderen die een extra duwtje in de rug nodig hebben. De route loopt dan weer via het RET. Het gaat om kinderen met minder zware problematiek dan de kinderen die ik vanuit het RET begeleid. Denk bijvoorbeeld aan kinderen die niet zoveel zelfvertrouwen hebben. Soms komt er ook een hulpvraag van de ouders binnen. Vaak zijn een paar ondersteunings sessies met deze kinderen al voldoende om ze weer vooruit te helpen." Meer weten over GKA Eemsdelta? Bekijk hier het filmpje dat recent is gemaakt.

Gelijke Kansen Alliantie Eemsdelta - Informatieve film ([youtube.com](https://www.youtube.com))

Fotoverslag

Toekomstexpeditie: iedere week weer een nieuw avontuur!

Op de Farmsumerborg doen we voor het vierde jaar mee aan het programma Toekomstexpeditie (voorheen IMC-basis genoemd). Dit betekent dat onze leerlingen elke week een avontuur beleven in school of erbuiten. Aan de hand van uiteenlopende thema's, zoals journalistiek, ondernemen, podiumkunsten, zorg en techniek, worden kinderen door gastdocenten meegenomen in de werkelijkheid van hun werk. Maar ook hoe ze daar terecht zijn gekomen: wat waren hun passies, welke keuzes hebben ze gemaakt, hoe hebben ze hun talenten ontdekt en wat heb je aan talenten en vaardigheden nodig voor het uitoefenen van hun beroep? Tijdens deze expedities leren en ervaren kinderen welke beroepen er allemaal zijn, wat je ervoor moet kennen en kunnen én bij het uitvoeren van praktische opdrachten wat hun eigen talenten en vaardigheden zijn. Vanuit IMC Weekendschool worden we begeleid door Petra Weel. In overleg met haar kiezen we de thema's, worden gastdocenten gezocht en excursies gepland, en zij helpt ook bij het voorbereiden van de lessen. Wij zijn heel blij met deze lessen en gunnen ieder kind binnen Ommeriek de avonturen die wij iedere week beleven!

Allan Varkevisser

Deelname aan Cinekidfestival met een korte film

Op bezoek bij Wagenborgen in de haven van Delfzijl

Bedrijfsbezoek in Farmsum

Kinderboekenhuis Winsum

De politie werkt mee aan het maken van een korte film

Bezoek aan Groningen Seaports over veiligheid

Groepsoverleg in de klas (architectuur)

Architectuurproject, leerling aan het werk

Een uurtje radio maken bij Omroep Eemsdelta

Bezoek aan hoofdkantoor van de Gasunie

Architectuurwandeling met gids in Delfzijl West

Hoe pomp je gas op?

Ik ben Martin Pik

Vertel in het kort wie je bent.

Martin Pik, sinds 1992 werkzaam in het onderwijs. Lang gewerkt als leerkracht op verschillende scholen in de voormalige gemeente Loppersum. Later ook als directeur in Stedum en nu ben ik aan mijn derde jaar begonnen in Delfzijl. Ik ben getrouwd met Natasja. Onze dochter Emma van 25 woont in Alphen aan den Rijn. Natasja en ik wonen in Delfzijl samen met kat Harrie en hond Flip.

Wat is je plek binnen Ommeriek?

Directeur van cbs Ravelijn in Delfzijl.

Neem een dag in de week, hoe ziet die dag eruit?

Na een enerverende wandeltocht van 3 minuten kom ik rond 7.50 aan bij school. Stap 1 is koffie. Daarna even zitten met het team. Vanaf 8.20 komen kinderen en ouders, het moment voor wat sociale contacten met ouders. Van 8.30 tot 9.00 lezen en beantwoorden van de mail. Om 9.00 observatie van de eerste instructieronde. Na een half uur maak ik er een verslag van, deel dit met de leerkracht en bespreek dit meteen of anders na schooltijd na. Hierna zijn de werkzaamheden wisselend en afhankelijk van de afspraken in de agenda. Van beleidsadviesgroep tot intern overleg met mijn 'buurvrouw' Linda van De Optimist en opnieuw de mail. Na 14.15 naar buiten op het plein. Kinderen gaan naar huis, buiten nog even wat ouders spreken en dan door naar de start om 15.00 van de bordsessie met een update van de verschillende werkgroepen. Aansluitend een teamsessie. Daarna langs de units voor informatie, updates over kinderen/gezinnen, doornemen gemaakte afspraken of wat er maar op dat moment speelt. Tot slot moet ik me opnieuw opladen voor de enorme voettocht naar huis.

Wat is rijk onderwijs voor jou?

Rijk onderwijs is voor mij de wijze waarop wij op Ravelijn onze kernwaarden hebben beschreven:

- **Werken vanuit kracht**, er is ruimte voor ieders talent, eigenaarschap en zelfstandigheid.
- **Onvoorwaardelijk**, ruimte voor elk kind en elk leerproces.
- **Samen betekenisvol**, met leerlingen, ouders en omgeving betekenisvolle leeromgeving creëren.

- **Plezier**, het naar je zin hebben, fijne herinneringen maken.
- **Kleinschaligheid**, elkaar kennen, elkaar zien, veilig, vertrouwd en gastvrij.
- **Toekomstgericht**, innovatief en duurzaam.

Wat doe je in je vrije tijd?

Naast vele klussen in en rondom het huis, rommelen in de schuur, het lopen met de hond en kamperen, probeer ik ook nog wat sportief bezig te zijn. Eén keer per week word ik een uur lang afgemat door de tennistrainster. Daarnaast fiets ik graag, van ligfiets tot mountainbike. Maar als ik echt even alles wil vergeten, ga ik het water op met de surfplank. Heerlijk knallen over het water, de wind, golven. Fantastisch!

Wat is je favoriete vakantieland?

Sinds een aantal jaren hebben we Groot Britannië en Wales ontdekt. Landen met vele gezichten. Van mooie oude dorpjes tot uitgeleefde woonwijken, van zandstrand tot ruige rotskusten, prachtige getijden- en vieze industriehavens. Je rolt van het ene uiterste in het andere. Fascinerend!

Je hebt € 12.500 gewonnen, dus nu ga je ...

Het schenken aan onze dochter.

Wat lees je het liefst?

Scandinavische thrillers.

Welk tv programma vind je het leukst?

Niet veel, gelukkig hebben we Netflix en Youtube.

Wat is je levensmotto?

Leef niet om te dromen, maar durf je dromen te leven.

Wie is de volgende Ik ben ...?

Riëtte van der Laan.

Ik ben Johan Groen

Vertel in het kort wie je bent.

Ik ben Johan Groen, geboren op 13 augustus 1969 te Odoorn. Ik woon nu zo'n 30 jaar in Appingedam samen met mijn vrouw en zoon.

Wat is je plek binnen Ommeriek?

Ik werk 5 dagen als beheerder/conciërge van KC De Rietpluim. Mijn werkzaamheden zijn zeer divers.

Neem een dag in de week, hoe ziet die dag eruit?

Om 7 uur 's ochtends kom ik aan op de school. Ik open de deuren en ik maak alvast de koffie en thee klaar voor de collega's. Ik plaats de containers bij de weg en zorg dat alles er weer spik en span uit ziet voor deze dag. Rond half 8 druppelen de eerste collega's binnen. Na het koffiemoment van 8 uur sta ik bij de kiss & ride om de doorstroming van de auto's goed te laten verlopen en onthaal ik de kinderen op het plein. Wanneer alle kinderen binnen zijn, zorg ik dat het schoolfruit in de klassen staat en ik zorg voor voldoende thee en koffie. Mijn werk van deze dag is heel divers. Zo kopieer en lamineer ik voor de leerkrachten en ook ga ik naar onze andere locatie, waar de schakelgroepen zitten. Zij zitten op dit moment nog op Borgshof in Farmsum. Ik zorg er verder voor dat het buitenterrein er verzorgd uit ziet en doe allerlei klusjes voor de collega's en kinderen.

Wat is rijk onderwijs voor jou?

Dat alle leerlingen een prettige tijd hebben op school en dat ze weten dat ik er altijd voor ze ben.

Wat doe je in je vrije tijd?

In mijn vrije tijd ben ik EHBO'er. Daarnaast ben ik een echte klusser. Ik ben in mijn vrije tijd vaak op Texel te vinden.

Wat is je favoriete vakantieland?

Ik ga het liefst in Nederland op vakantie. Texel is ons tweede thuis.

Je hebt € 12.500 gewonnen, dus nu ga je ...

Ik zet het op mijn spaarrekening. Ik ben niet een echte uitgever.

Wat lees je het liefst?

Ik lees de krant aan tafel met een lekker bakje koffie. .

Welk tv programma vind je het leukst?

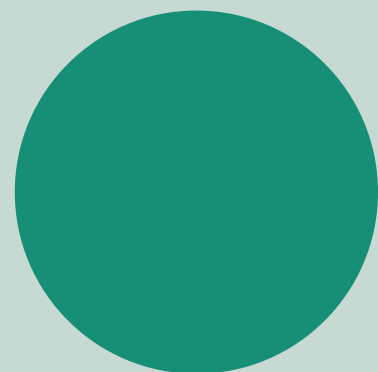
Ik vind het leuk om naar Discovery te kijken. Vooral Gold Rush is een van mijn favorieten.

Wat is je levensmotto?

Wees niet snel chagrijnig, zie in iedere dag iets positiefs met een lach op je gezicht.

Wie is de volgende ik ben ...?

Gerry Dijkstra.

In het zonnetje

Karin Brouwer

Vier verhuizingen in twee jaar!

In de beide kindcentra in Appingedam, Opwierde en Olingertil, zijn we heel gelukkig met gebouwbeheerder Karin. Karin stuurt de conciërges aan, regelt alles rondom schoonmaak en onderhoud, heeft contacten met medegebruikers van de gebouwen en weet precies wie wat en wanneer in het kindcentrum. Ook bij grote bijeenkomsten in één van de kindcentra is Karin van de partij om de catering en organisatie goed te regelen. In 2022 moesten de beide scholen van Olingertil verhuizen naar twee tijdelijke gebouwen en in mei 2023 weer terug. Vlak daarna trokken De Triangel en De Vuurvlinder in deze tijdelijke huisvesting en zij gingen in juli 2024 weer terug. Bij deze verhuizingen was Karin degene die hele dagen in touw was, van alles regelde, vraagbaak was voor iedereen en zo nodig met een emmer en schoonmaakdoek

in de weer was. Vier keer een kindcentrum verhuizen, wat neerkomt op acht keer een school verhuizen in twee jaar, verdient een plek in het zonnetje...!

Marion Medema en Petra Briek

Personalia

Jubilea

- Zamira Cordes, Ravelijn, 25 jaar in dienst op 6 september 2024.
- Arjan van der Kooi, Togtemaarschool, 25 jaar in dienst op 22 september 2024.
- Annemarie Visscher, Garmerwolde, 25 jaar in dienst op 9 oktober 2024.
- Margje Heidema, De Rietpluim, 25 jaar in dienst op 16 november 2024.
- Martha Hazenhoek, OPwierde, 40 jaar in dienst op 30 november 2024.

Uit dienst

- Dorien Bentem, De Vuurvlinder, per 1 september 2024.
- Linda Raangs, De Optimist, per 1 september 2024.
- Mirjam Pieters, OWB, per 1 september 2024.
- Petra Briek, De Triangel, per 1 november 2024.

- Klaassiena de Jonge-Oolders, De Klaver, per 1 november 2024.
- Wilma Nap-Baukema, De Huifkar Ten Boer, per 1 januari 2025.
- Ron van der Velde, KC Noord, per 1 januari 2025.
- Renee Noordhoff, OWB, per 1 januari 2025.

Geboren:

- Silke, dochter van Anneke Hoekman, WIJland, geboren op 13 juni 2024.
- Maxim, zoon van Astrid Faber, Jan Ligthart, geboren op 7 september 2024.

Scholing

Intervisie bij Ommeriek Samen groeien in het onderwijs

Bij Ommeriek hechten we veel waarde aan de professionele ontwikkeling van zowel onze ervaren als onze startende leerkrachten. Leren doe je elke dag. Je kunt heel veel aan elkaar hebben als je even uit de waan van alledag de ruimte neemt voor reflectie en verdieping.

Intervisie, zoals toegepast binnen het onderwijs, is een krachtige methode om als vakgenoten van elkaar te leren en support te krijgen bij complexere praktijksituaties. Door in kleine groepen te reflecteren op de eigen aanpak en uitdagingen, krijg je waardevolle inzichten en praktische tips van collega's. Dit draagt bij aan je ontwikkeling, maar ook aan het versterken van de onderlinge band.

Op 8 oktober vond onze eerste intervisiebijeenkomst plaats die op basisschool 't Maar. Deze bijeenkomst was speciaal gericht op nieuwe en startende leerkrachten. Het bood hen de kans om in een veilige, inspirerende omgeving ervaringen te delen en samen te reflecteren op de onderwijspraktijk. We zijn centraal gestart met een plenaire introductie en een korte successenronde, want waarderen werkt. Daarna zijn de deelnemers in kleinere groepjes uiteengegaan. Onder begeleiding van een gespreksleider werden door de deelnemers ingebrachte casussen behandeld. Deze gestructureerde aanpak bood iedereen de ruimte om vragen te stellen, ervaringen te delen en feedback te geven. Door te werken met kleinere groepen ontstond een intieme sfeer, waarin iedereen zich gehoord voelde en waar persoonlijke aandacht centraal stond.

Tijdens de intervisiebijeenkomst stonden de ervaringen van de leerkrachten centraal. Startende docenten deelden hun successen, maar ook de onzekerheden die zij in de eerste weken van het schooljaar tegenkwamen. Deze open

gesprekken boden een bron van herkenning en steun voor anderen, en leidden tot waardevolle suggesties om met bepaalde situaties om te gaan. De rol van de gespreksleiders was daarbij cruciaal: zij zorgden ervoor dat elke casus grondig werd besproken en dat er voor alle deelnemers ruimte was om bij te dragen.

Een belangrijk aspect van intervisie is dat het gaat om het verbeteren van je eigen vaardigheden en mogelijk handelingsrepertoire, maar ook om het versterken van de onderlinge verbindingen binnen ons bestuur. Door samen te komen en gericht op het vak te reflecteren, leren we van elkaar en van de aanpakken en visies op de verschillende scholen. Zo werken we aan een cultuur van samenwerking en continue verbetering binnen Ommeriek.

We willen onze trainer, Carin van Raaij, hartelijk bedanken voor haar waardevolle begeleiding tijdens de bijeenkomst. Ook dank aan de gespreksleiders van de intervisiegroepen: Mark van der Made, Gea Schrikkema en Marieke Dijkman.

Koen van Gerven

De volgende intervisie voor onderwijsassistenten is op 17 oktober en in het voorjaar ontmoeten de startende leerkrachten elkaar weer.

Schatten van Ommeriek

Als leerkracht van het HRD-bureau kom ik in veel verschillende groepen. Het geweldige daaraan is dat ik overal een kijkje in jullie keukens mag nemen. Ik doe daarbij veel inspiratie op. De ene keer is dat een simpele oplossing voor een praktisch probleem. De andere keer een hele mooie manier van leren of werken, of een sociaal leermoment. Eigenlijk vond ik het zonde dat ik over deze 'schatten van Ommeriek' alleen thuis aan de keukentafel vertelde en daarom deel ik ze in deze rubriek graag met jullie!

Klassenvergadering

In een middenbouwgroep werd ik 's ochtends uit de kring gezet. De voorzitter (een leerling) had plaatsgenomen op de stoel van de leerkracht en begon de vergadering te leiden door zijn hand op te steken voor stilte. De groep werd stil en de voorzitter begon. De leerkracht had de dag ervoor even kort samen met het bestuur (voorzitter, penningmeester en notulist) de ingebrachte punten doorgenomen en een agenda gemaakt. Ook de leerkracht brengt punten in. De voorzitter keek wat er in de klassenbox voor ingebrachte punten lagen. In deze box kon de groep doordeweeks punten inleveren in de categorie 'een opmerking', 'een vraag', 'een compliment' of 'een update over het klassenpotje'. Met het gespaarde geld uit dit potje gaat de groep een klassenfeestje organiseren. In deze vergadering werd dan ook afgesproken hoe de groep aan meer geld kon komen en hoeveel kinderen zoete en hoeveel kinderen zoute popcorn zouden willen. Zie de notulen! In de andere notulen lees je wat de oplossing volgens de kinderen was als er teveel geklets in de groep ontstond als juf

even de groep uit was. Ook lees je over afspraken over de zelf ingebrachte 'tostidag' en het startbedrag van het klassengeld. De notulist las de notulen even voor om te controleren of alles klopte en daarna sloot de voorzitter af met: einde vergadering! De groep applaudiseerde. Wat een eigenaarschap en wat een huiselijk gevoel met eigen verantwoordelijkheid voor hoe het in de groep moet gaan!

Lampionnen maken

Vorig jaar rond deze tijd gaf ik les aan een groep die zelf hun lampionnen had ontworpen. Ik vroeg ze hoe dat tot stand was gekomen. Ze waren begin oktober begonnen met een instructie over eventuele constructies. Aan de hand daarvan zijn de kinderen de weken erna gaan ontwerpen, schetsen en een boodschappenlijstje gaan maken voor de benodigde materialen. De leerkracht zorgde bij een goed plan voor de gevraagde materialen en dan konden de kinderen hun lampion gaan maken. Tijdens het werken aan de lampionnen werd het werken soms stilgelegd om even naar elkaars werk te kijken, elkaar tips te geven of vragen te stellen. Wat kan er nog mooier? Hoe kan ik dit oplossen? De kinderen waren trots, erg trots, en ik vond het resultaat erg indrukwekkend. Ook besepte ik me dat er niet alleen teken- en rekendoelen terugkwam bij dit proces. Doordat de kinderen er een paar weken wekelijks even de tijd voor kregen, mocht het ook fout gaan. Er was tijd om probleemoplossend te denken, elkaar te helpen, inspiratie op te doen, kennis te zoeken en door te zetten. Wat een leermomenten, wat veel eigenaarschap en wat een mooie lampionnen!

Mocht je vragen hebben over een van de schatten kun je altijd contact met me opnemen via juliaimmenga@marenland.org. Ik kan je dan in contact brengen met de desbetreffende leerkracht.

Julia Immenga

Wat vond jij?

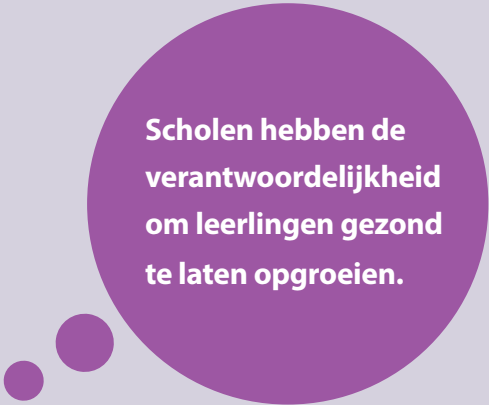
In ieder magazine plaatsen we een aantal stellingen waar jij op kan reageren. In het eerstvolgende magazine koppelen we de reacties terug. Hieronder de resultaten van de stellingen uit ons vorige magazine.

Stellingen Dynamische Schooldag

Bewegend leren is de makkelijkste manier om concentratie en gedrag in de klas te verbeteren.

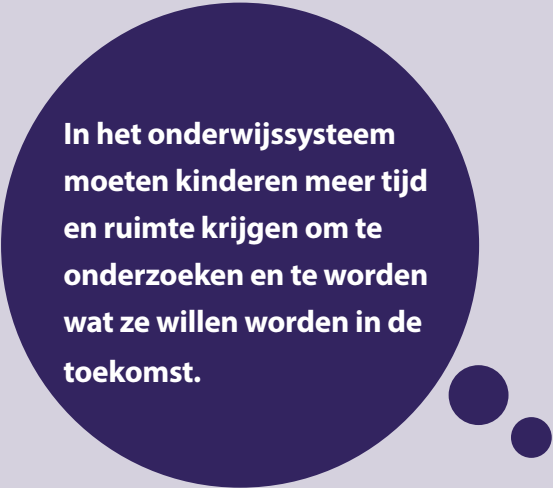
40% eens - 60% oneens

Scholen hebben de verantwoordelijkheid om leerlingen gezond te laten opgroeien.

60% eens - 40% oneens

Stellingen Gelijke Kansen

In het onderwijssysteem moeten kinderen meer tijd en ruimte krijgen om te onderzoeken en te worden wat ze willen worden in de toekomst.

20% eens - 80% oneens

Kinderen in achterstandssituaties betere kansen bieden is sterk afhankelijk van het partnerschap dat scholen en ouders met elkaar weten te ontwikkelen.

100% eens

En nu jij!

Als je op een stelling klikt kom je op een pagina op de Ommeriek website. Deze pagina staat niet in de zoekmachines, maar anderen die de link van deze pagina hebben, kunnen de pagina ook bezoeken. Houd er rekening mee - als je niet alleen op ja of nee klikt, maar ook een geschreven reactie achterlaat - dat je naam en reactie voor iedereen met de link zichtbaar is. **Wat vind jij?**

Stellingen behorende bij het volgende magazine met als thema inclusiever onderwijs

Het behouden van leerlingen met speciale behoeften in het reguliere onderwijs bevordert inclusiviteit en leert alle leerlingen om te gaan met diversiteit.

Het integreren van leerlingen met speciale behoeften in reguliere klassen zal leerkrachten overbelasten en de kwaliteit van onderwijs voor alle leerlingen verminderen.

Ondertussen in Ten Boer ...

... kwam de koning op 10 september op bezoek bij de leerlingen van De Huifkar. Het bezoek stond in het teken van de impact van de aardbevingsproblematiek op de mentale gezondheid van kinderen en jongeren. De koning sloot aan bij een les van groep 8 en sprak met een aantal leerlingen.

Een hele fijne herfst gewenst!

Begin januari verschijnt de volgende Wij zijn Ommeriek met het thema **Inclusiever onderwijs**. Heb je een goed idee voor een bijdrage? Mail Merel Robbe: merelrobbe@ommeriek.nl

Colofon

Redactie: Merel Robbe en BOP onderzoek en communicatie
Eindredactie: BOP onderzoek en communicatie
Fotografie cover, Kansrijk opgroeien in de gemeente Eemsdelta, Tijd voor Toekomst op Kindcentrum WIJland, Thuis in Taal op Kindcentrum Noord, Doorgroeier aan het woord en Over elkaar: Reyer Boxem
Opmaak: Rita Ottink
